

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613209041
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613209041.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľky: PharmDr. C. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XX/X, XXX XX L., zastúpenej JUDr. Pavlom Zajacom, advokátom, so sídlom H. R., XXX XX J., proti odporcovi: Ing. H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX, XXX XX Z. P., zastúpeného JUDr. Milanom Trnovským, advokátom, so sídlom U. Y. XXXX/X, XXX XX Z. H., v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností manželovna čas po rozvode k maloletému dieťaťu: X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/48/2013-224 zo dňa 14. 04. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/48/2013-224 zo dňa 14. 04. 2014 vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej X. sumou 200,00 Eur mesačne, vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť poukazovať výživné určené na tvorbu úspor sumou 100,00 Eur mesačne na osobitný účet maloletej X. zriadený navrhovateľkou, vo výroku o potrebe súhlasu súdu s nakladaním s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/48/2013-224 zo dňa 14. 04. 2014 nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo účastníkov konania rozviedol podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine. Zároveň podľa § 25 Zákona o rodine schválil dohodu účastníkov konania o úprave rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode tak, že maloletá X. sa zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom navrhovateľka a odporca budú zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok. Odporca sa zaviazal prispievať na výživu maloletej X. sumou 200,00 Eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov konania. Odporcovi bola tiež uložená povinnosť poukazovať výživné určené na tvorbu úspor sumou 100,00 Eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca vopred na osobitný účet maloletej X. navrhovateľkou, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu. Rodičia sa dohodli o úprave styku s maloletým dieťaťom v znení podrobne formulovanom v napadnutom rozsudku. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 144 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia vo výroku o určení výživného na tvorbu úspor.

Mal za to, že jeho finančné pomery neumožňujú okrem bežného výživného platiť aj ďalšiu sumu výživného na tvorbu úspor. Okrem určeného výživného mu totiž vznikajú aj náklady v súvislosti so stykom

s dieťaťom (cesta Z. H. - L. a späť). V minulosti bol spoločníkom spoločností PHARMLIPTOV, s.r.o. a Medic centrum, s.r.o., následne však previedol svoje obchodné podiely, aby nemusel splácať pôžičky. Zdôraznil, že nemal žiadne benefity z toho, že bol spoločníkom v uvedených spoločnostiach. Preto podľa jeho názoru výživné na maloletú X. v sume 200,00 Eur mesačne je vzhľadom na vek dieťaťa a jeho potreby postačujúce.

Navrhovateľka vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Poukázala na to, že odporca bol v čase rozhodovania okresného súdu konateľom vo vyššie uvádzaných spoločnostiach, z čoho musel mať príjem. Tým, že odporca previedol svoj obchodný podiel v spoločnostiach, vzdal sa príjmu plynúceho z ich podnikateľskej činnosti.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Konštatoval, že matka každodenne zabezpečuje starostlivosť o maloletú X., predovšetkým jej výživu, ošatenie, bývanie, starostlivosť o zdravie, potrebu vzdelávania, výchovu, kultúre a športové vyžitie. Tvorba úspor je v záujme maloletej a zohľadňuje jej odôvodnené potreby s prihliadnutím na jej fyzický vek, zdravotný stav i prípravu na budúce povolanie. Preto výška tezaurovaného výživného závisí od konkrétnych dôvodov, pre ktoré súd svojim rozhodnutím zaviazal odporcu k povinnosti platiť výživné touto formou, ale aj od majetkových pomerov povinného rodiča a oprávnených potrieb oprávneného - maloletého dieťaťa.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a), b) O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. tento rozsudok v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej X. sumou 200,00 Eur mesačne, vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť poukazovať výživné určené na tvorbu úspor sumou 100,00 Eur mesačne na osobitný účet maloletej X. zriadený navrhovateľkou, vo výroku o potrebe súhlasu súdu s nakladaním s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa, a v závislom výroku o trovách konania, a vec vrátil na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaním (t.j. v ostatných výrokoch) zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý rozhodnutím odvolacieho súdu

Treba zdôrazniť, že zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“) v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného rodiča voči dieťaťu. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potencionality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca, t.j. odporcu) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného rodiča znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkolvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Na stanovenie výšky výživného je potrebné teda skúmať majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností povinného rodiča, ako aj odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Výživné slúži na uspokojovanie všetkých potrieb oprávneného dieťaťa a má odrážať životnú úroveň povinného rodiča. Účelom výživného je zabezpečiť uspokojenie bytových, stravovacích, hygienických, kultúrnych a ďalších potrieb dieťaťa. Výnimku z uvedeného spotrebného účelu výživného upravuje ustanovenie § 63 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému

bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Pokiaľ ide o úpravu práv a povinností manželov na čas po rozvoде, právna úprava umožňuje rodičom dieťaťa dohodnúť sa o ich právnych pomeroch; takáto dohoda podlieha schváleniu súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Ako bolo formulované vyššie, Zákon o rodine umožňuje rodičom maloletého dieťaťa dohodnúť sa o konaní o rozvoде manželstva o otázkach súvisiacich s ich vzťahom k maloletému dieťaťu, vrátane výživného. Pokiaľ rodičia prejavia vôľu uzavrieť dohodu o výške výživného, súd posudzuje, či táto spĺňa všetky zákonné kritériá, predovšetkým, či je v záujme maloletého dieťaťa. V prípade zistenia nedostatkov takejto dohody, túto nemôže schváliť a o výške výživného rozhodne sám autoritatívnym spôsobom.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že kombinácia uvedených spôsobov úpravy výživného (schválenie dohody rodičov o výživnom a autoritatívne rozhodnutie súdu) nie je možná. Pokiaľ teda okresný súd vo výroku svojho rozhodnutia schválil dohodu účastníkov o výživnom a zároveň ďalším výrokom (mimo uzavretej dohody) uložil odporcovi povinnosť platiť výživné na tvorbu úspor, nepostupoval v súlade s úpravou Zákona o rodine. Na základe uvedeného bol potom krajský súd nútený napadnuté rozhodnutie zrušiť v oboch výrokoch o určení výživného na maloleté dieťa na čas po rozvoде, bez ohľadu na to, že odvolateľ napádal výslovne len výrok o určení výživného na tvorbu úspor. Jednotlivé výroky o výživnom sú totiž v závislom vzťahu; v dôsledku čoho nebolo možné rozhodnúť len o odvolacích námietkach týkajúcich sa určenia výživného na tvorbu úspor. Navyše, v tejto „spojenej časti konania“ (§ 113 ods. 1 O.s.p.), odvolací súd nie je v zmysle ust. 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. rozsahom odvolania viazaný.

Tým, že súd prvého stupňa nenáležite rozhodol o výživnom použitím kombinácie dvoch rôznych spôsobov rozhodnutia, bolo nevyhnutné zrušiť jeho rozhodnutie o výživnom v celosti. Zároveň odvolací súd zrušil i závislý výrok o náhrade trov konania.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne po vypočutí účastníkov a prípadnom doplnení dokazovania opätovne rozhodne o výške vyživovacej povinnosti otca na maloletú X. na čas po rozvoде, pričom je viazaný prezentovaným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.